

Kvalitetsredovisning för verksamhetsåret 2023/2024



**WILHELM
HAGLUNDS
GYMNASIUM**

Rektors förord

Detta är Wilhelm Haglund gymnasiums (WHG:s) fjortonde kvalitetsredovisning och beskriver utvecklingen på WHG under läsåret 2023/2024. Huvudsyftet med kvalitetsredovisningen är att:

- Ge en övergripande bild och bedömning av kvaliteten och målpuppfyllelsen i verksamheten.
- Ta upp särskilda insatser som har genomförts för att förbättra verksamheten.
- Användas som underlag för dialog om förbättringsbehov, planering och fördelning av uppdrag och ansvar.
- Vara ett aktuellt och levande dokument för olika intressenter.

Den skriftliga kvalitetsredovisningen är ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande förbättringsarbetet när det gäller att förverkliga målen och kan sägas vara en sammanfattande dokumentation av var verksamheten befinner sig vid en viss tidpunkt.

Under läsåret 2023/2024 har flera nätverk mellan utbildningsverksamheter, kommuner och företag inom regionen fortsatt belysa vikten av industriteknisk gymnasieutbildning kopplat till framtida kompetensbehov i regionen. Samarbetet inom Teknikcollege har genererat nya satsningar och inslag med syfte att bidra till barns och ungdomars intresse för teknik.

Arbetet med att stävja det fusk och plagiat som eskalerade läsåret 2022/2023 i och med AI:s genomslag i skolan har fortsatt även under detta läsår. Vi har utvärderat examinationsformer och utvecklat arbetet med digitala provverktyg. Situationer där fusk eller plagiat upptäckts har lett till olika typer av åtgärder, enskilda samtal och anpassningar. Mentorerna och undervisande lärare har arbetat förebyggande med elever genom att diskutera inlärningsstrategier och bearbetning av kunskap. Framåt ser vi ett behov av fortbildning inom AI för personalen för att öka förståelsen och skapa förutsättningar att hantera detta nya verktyg på bästa sätt.

På vår skola arbetar vi mycket med att motverka kränkande behandling och att stärka elevernas känsla av trygghet, trivsel och studiero. Under läsåret 2023/2024 har studiero i klassrummet och i verkstaden varit ett fokusområde i det pedagogiska arbetet. Lärarna upplever att ännu tydligare gemensamma riktlinjer och verktyg ger stöd och trygghet i arbetet med studiero och ordningsregler. Eleverna är delaktiga i skolans arbete med likabehandling och ordningsregler och den årliga likabehandlingsenkäten som vi genomför får genomgående goda resultat. En bidragande faktor kan vara att vi är en liten skola med en lugn och familjär miljö med hög vuxennärvaro. Vi fokuserar också mycket på relationsskapande och social gemenskap mellan personal och elever även utanför lektionstid.

Bilden av en skola som verkligen bryr sig om sina elever stärks även när man tar del av elevernas kursutvärderingar där deras svar ger en mycket positiv bild av undervisningen

och lärarna. Eleverna anser att lärarna har goda ämneskunskaper, behandlar dem rättvist och lyssnar på deras synpunkter. De tycker också att de får bra stöd och hjälp, samt förstår vad som behövs för att uppnå olika betygskriterier. Att kunna ge eleverna de bästa förutsättningar att klara sina studier genom en hög kvalitet på utbildningen och en upplevelse av trygghet och trivsel utgör en central del i arbetet på skolan. Lärarna lägger stort fokus på att individanpassa för våra elever och ge kontinuerligt stöd, något som ständigt lyfts fram av elever och vårdnadshavare som en stor tillgång.

Till sist vill vi tacka alla elever, föräldrar, personal och styrelse som hjälpt till att göra denna kvalitetsredovisning möjlig genom medverkan i enkäter och intervjuer.

Nathalie Forsberg, rektor

Innehåll

Wilhelm Haglunds gymnasium.....	4
Personal	4
Elever	6
Elevnärvaro	7
Elevhälsa	8
Kunskapsresultat	8
Utökade kurser.....	10
Analys av kunskapsresultat	10
Kunskapsresultat: slutsatser och åtgärder	12
Nationella prov och utfall slutbetyg	13
Analys av nationella prov och utfall betyg	13
Elevernas kursutvärderingar	14
Arbetsplatsförlagt lärande (APL)	15
Utlands-APL.....	17
Prioriterade pedagogiska utvecklingsområden 2023/2024 - utvärdering	18
Prioriterade pedagogiska utvecklingsområden 2024/2025	20
Arbetsmiljö och säkerhet.....	22
Gymnasiearbete.....	23
Hållbar utveckling	23
Ung Företagsamhet (UF)	24
Sammanfattning	24

Wilhelm Haglunds gymnasium

Wilhelm Haglunds gymnasium erbjuder det industritekniska programmet med inriktning produkt- och maskinteknik. Skolan startades 2007 och ägs av Sandvik AB till 91 % och av Östhammars kommun till 9 %. Vår utbildning är yrkes- och högskoleförberedande där eleverna kan välja mellan två inriktningar. De som läser inriktning verkstad får, förutom sin yrkesexamen, möjlighet till allmän behörighet till högskolan. Inriktning naturvetenskap innebär möjligheten att läsa in särskild behörighet till tekniska utbildningar på högskolan, samt en yrkesexamen.

Sedan 2015 är WHG certifierat av Teknikcollege Uppland vilket är en sammanslutning av kommuner, utbildningsanordnare och företag som samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar i Sverige. Certifieringen är ett slags kvalitetsstämpel som garanterar att skolan och utbildningen håller en hög standard och att våra elever blir tillräckligt bra utbildade för att vara attraktiva för teknikföretagen i regionen och riket. Medlemskapet i Teknikcollege Uppland innebär också att skolan har nära och aktiva kontakter med de viktigaste teknikföretagen i regionen och kan erbjuda kvalitativa APL-platser.

Personal

På skolan fanns under läsåret 2023/2024 9,4 pedagogiska heltidstjänster (det totala antal lärare som undervisar på skolan omräknat till heltidstjänster). Det innebar 5,2 elever per heltidstjänst. På Bruksgymnasiet var den siffran 8,1 och riksgenomsnittet visade 12,3 elever per heltidstjänst.

Antal elever per pedagogisk heltidstjänst	WHG	Bruksgymnasiet	Riket
2023/2024	5,2	8,1	12,3
2022/2023	5,7	8,3	12,2
2021/2022	8,2	8,9	12,3
2020/2021	8,7	7,8	12,2
2019/2020	7,3	7,3	12,1
2018/2019	6,7	6,6	11,9

Antalet lärare med pedagogisk högskoleexamen (behöriga) motsvarade 2,7 heltidstjänster, vilket utgjorde 49,3 % av skolans lärare. På Bruksgymnasiet låg motsvarande siffra på 85,8 % och i riket 79,9 %.

Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	WHG	Östhammars kommun	Riket
2023/2024	49,3 %	85,8 %	79,9 %
2022/2023	54,6 %	81,4 %	78,2 %
2021/2022	59,4 %	80,3 %	80,9 %
2020/2021	74,1 %	80,9 %	80,1 %
2019/2020	71 %	77,3 %	79,9 %
2018/2019	62 %	79,5 %	78,8 %

Lärartätheten har alltid varit jämförelsevis hög på WHG och framhålls ofta som en av de viktigaste faktorerna när det gäller elevernas upplevda trivsel och trygghet på skolan. Få elever per lärare är också bidragande till det framgångsrika arbetet med bland annat extrastöd, undervisning i liten grupp, en till en-undervisning och goda och nära relationer som underlättat för den grupp elever som annars haft svårt att fullfölja utbildningen.

Behörighetsgraden har å sin sida alltid legat lägre än på Bruksgymnasiet och i riket. Antalet lärare på WHG med pedagogisk examen har dessutom tydligt sjunkit de senaste åren.

Orsakerna till det är flera:

- Majoriteten av yrkeslärarna på WHG är utan pedagogisk examen. Yrkeslärare är dock en yrkesgrupp det råder stor brist på och som i förordningen undantas kravet på behörighet.
- Under läsåret har verkstadsinstitutionen utökats med fler lärare som saknar legitimation.
- Kollegiet består av få lärare, där varje individs behörighet eller icke-behörighet får stor procentuell inverkan på resultatet.

Under läsåret 2023/2024 fanns även följande funktioner på skolan: vd, rektor, skoladministratör, IT-support, studievägledare, skolsköterska och kurator. Eleverna på WHG har också tillgång till specialpedagog, bibliotek, skolläkare, skolpsykolog, företagshälsovård på Sandvik, arbetslivsintegratör och präst.

Elever

Klass	Flickor		Pojkar		Totalt antal
	Antal	Andel	Antal	Andel	
WH21	3	12%	22	88%	25
WH22	2	29%	5	71%	7
WH23	5	24%	16	76%	21

Det totala antalet elever på WHG under hösten 2023 var 53, varav tio flickor. Den procentuella fördelningen var 19% flickor och 81% pojkar. Majoriteten av eleverna på skolan kommer från Östhammars kommun. Vi har också elever från Gävle, Sandviken, Valbo och Örbyhus.

Klass	Inriktning verkstad		Inriktning naturvetenskap	
	Antal	Andel	Antal	Andel
WH21	13	52%	12	48%
WH22	2	29%	5	71%
WH23	16	76%	5	24%

Fördelningen mellan inriktning verkstad och inriktning naturvetenskap varierar varje år, men över tid fördelar sig antalet elever ganska jämnt. Flickor fortsätter att vara tydligt underrepresenterade på skolan, höstterminen 2008 är den enda period i skolans historia då tjejer och killar har varit lika många. Att så få tjejer väljer att studera på det industritekniska programmet speglar väl det övriga samhällets attityder och värderingar med en mansdominerad industri och svagt teknikintresse hos flickor redan från tidig ålder. Att gå en utbildning där man som tjej kommer att utgöra en tydlig minoritet i klassen kan också väga in. Tilläggas kan att i hela Sverige gick förra året 1 235 gymnasieelever industritekniska programmet. Av dem var 1 073 killar och 162 tjejer (Källa: Sveriges officiella statistik, Skolverket).

Elevnärvaro

Läsår	Närvaro i %
2015/2016	87,2
2016/2017	89,7
2017/2018	90,4
2018/2019	88,8
2019/2020 aug - mars	89,5
2020/2021 v.50 – 23 Delvis distans	90,8
2021/2022	87,5
2022/2023	88,4
2023/2024	83,7

Under det senaste läsåret ökade frånvaron tydligt och nådde sin hittills högsta nivå: 16,3 %, vilket omfattar både den anmälda och den oanmälda frånvaron. Tidigare har frånvaron varit mycket ojämnt fördelad, då några få elever i varje klass har stått för en mycket stor andel av den totala siffran. Detta läsår har vi dock kunnat se en större grupp elever med regelbunden, ganska hög frånvaro, vilken tydligt påverkade kunskapsresultaten negativt. Att öka elevernas närvaro valdes därför ut som ett prioriterat utvecklingsområde. Enligt CSN ökar antalet elever i Sverige som får studiebidraget indraget. På nationell nivå fick under läsåret 2023/2024 fler gymnasieelever än tidigare studiebidraget indraget på grund av ogiltig frånvaro. Totalt drogs studiebidraget in för 38 100 elever, 10,6 procent, vilket är den högsta siffran någonsin och 3 500 fler än föregående läsår.

Elevhälsa

Elevhälsan på WHG består av rektor, skolsköterska med MLA (Medicinskt ledningsansvar), skolläkare, kurator, skolpsykolog och specialpedagog/speciallärare och arbetar tillsammans med resten av skolans personal med att stödja eleverna i medicinska, psykosociala och pedagogiska frågor.

Elevhälsoteamet arbetar tillsammans med lärarna och annan personal i skolan med att skapa miljöer som gör det lättare för eleverna att lära, utvecklas och ha en bra hälsa. Alla som arbetar i skolan ska tidigt känna igen tecken på psykisk ohälsa och behov av stöd, men det är ett särskilt ansvar för elevhälsan. Det är också viktigt att lärmiljön främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa, vilket innebär att skapa generella pedagogiska och praktiska anpassningar i lärmiljön och förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Elevrådet på WHG har regelbundet fått stöd av skoladministratören i exempelvis hur man driver ett elevråd, kallar till och håller möten, hur man skriver protokoll och vad som ingår i ordförandeskap och sekreterarroll. Elevrådets medlemmar brukar aktivera sig i skolavslutningar och trivsselfrågor. I varje klass utses också elevskyddsombud som genomgår utbildning i miljö- och arbetsmiljöfrågor och deltar i skyddsronderna på skolan.

Ett exempel på värdegrundsarbete som ligger utanför den ordinarie undervisningen är ”Machofabriken”, ett verktyg för arbete för jämställdhet och mot våld bland unga som elevhälsoteamet på WHG arbetar med regelbundet. ”Machofabriken” består av filmer, övningar och samtalsunderlag som möjliggör ifrågasättande av begränsande och destruktiva killnormer och vänder sig till ungdomar – oavsett kön – i åldrarna 13 - 25. Deltagarna får möjligheten att reflektera kring ämnen såsom vänskap och relationer, sexuella trakasserier, samtycke, våld och ungas utsatthet på nätet.

Kunskapsresultat

När det gäller nationella och kommunala siffror för 2024 är dessa ännu inte tillgängliga. Nedanstående jämförelse gäller alltså examen året före, 2023 och visar genomsnittlig betygspoäng (GBP) baserat på gymnasieexamen, det vill säga 2 500 poäng. Det innebär att WHG-elevernas utökade kurser inte är inräknade.

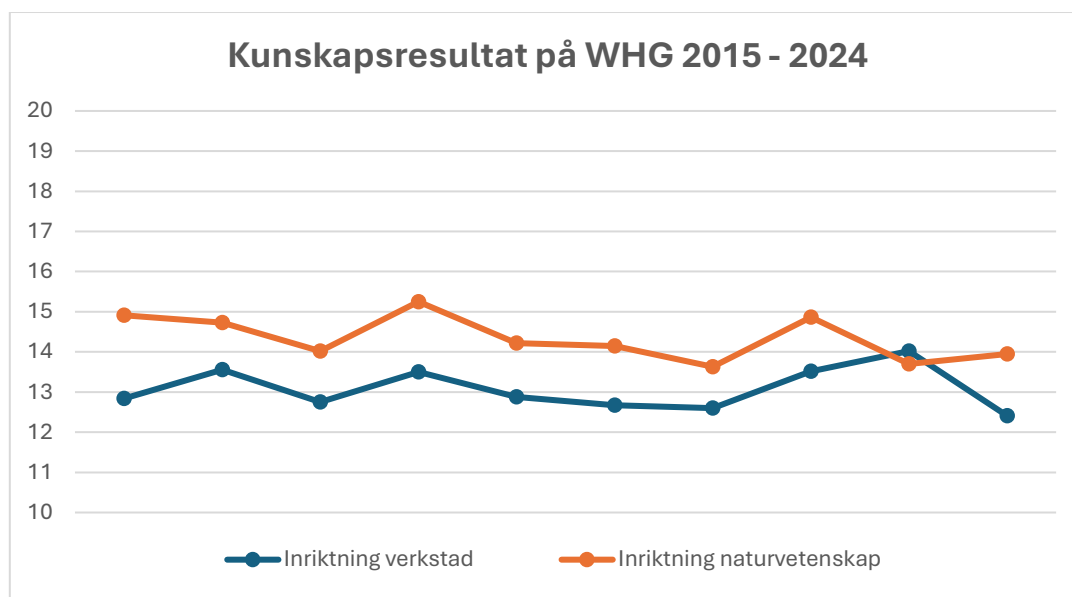
Genomsnittlig betygspoäng år 2023 på WHG var 14,4, för yrkesprogrammen på Bruksgymnasiet 13,2 poäng. På fristående Vattenfallgymnasiet läser eleverna teknikprogrammet. Avgångseleverna där nådde 15,3 i GBP. Genomsnittspoängen för industritekniska programmet i riket var 13,4.

Genomsnittlig betygspoäng (GBP) baserat på gymnasieexamen 2 500 poäng				
År	WHG	Bruksgymnasiets yrkesprogram	Vattenfall-gymnasiet	Industri tekniska programmet, Riket
2015	14,5	12,8	15,0	13,6
2016	14,0	12,7	15,6	13,7
2017	13,1	13,1	14,0	13,7
2018	15,0	13,2	14,0	13,7
2019	13,7	13,7	14,8	13,8
2020	14,7	13,4	14,5	13,7
2021	13,0	13,4	14,5	13,7
2022	14,4	13,5	15,9	13,7
2023	14,4	13,2	15,3	13,4

Kunskapsresultat på WHG utifrån gymnasieexamen med utökade kurser inkluderade (minst 2 600 poäng eller mer)		
Läsår	Inriktning verkstad	Inriktning naturvetenskap
2015 (WH12)	12,84	14,91
2016 (WH13)	13,56	14,73
2017 (WH14)	12,75	14,02
2018 (WH15)	13,50	15,25
2019 (WH16)	12,88	14,22
2020 (WH17)	12,67	14,15
2021 (WH18)	12,60	13,63
2022 (WH19)	13,52	14,86
2023 (WH20)	14,02	13,07
2024 (WH21)	12,41	13,95

Kunskapsresultatet för inriktning verkstad var det lägsta någonsin. För inriktning naturvetenskap innebär kunskapsresultatet en förbättring jämfört med året före, men är ändå det nästa lägsta på många år.

I diagrammet nedan kan man se att skillnaden mellan inriktningarna har hållit sig på en liknande nivå genom åren och att variationen i betygsnivåer över tid oftast har gällt hela klassen, snarare än bara en av inriktningarna. Högsta betyg våren 2024 bland avgångsstudenterna i WH21 hade en elev som läste inriktning naturvetenskap, 19,48.



Utökade kurser

I avgångsklassen WH21 läste 19 av 25 elever utökade kurser. De fyra elever som hade utökat mest läste 550 poäng extra. 17 elever läste in allmän eller särskild behörighet till högskolan, vilket motsvarar 76 %. I genomsnitt hade avgångsklassen våren 2024 läst 2762 poäng jämfört med året innan, då siffran var 2847 poäng. Av dessa i genomsnitt 2762 poäng var 2598 godkända.

Analys av kunskapsresultat

Jämfört med industritekniska programmet i riket och Bruksgymnasiets yrkesprogram ligger WHG:s betygs genomsnitt alltid högre, och jämfört med Vattenfallgymnasiet alltid lägre, då det beräknas på 2 500 poäng och inkluderar båda inriktningarna. Om rikets siffror däremot jämförs med kunskapsresultatet för enbart yrkesförberedande och där även utökade kurser räknas med, ligger WHG ofta lägre än resten av landet. WH21:s resultat från examen VT 2024 är inget undantag, tvärtom är skillnaden mellan WHG:s 12,41 (inriktning verkstad) och rikets 13,40 (från 2023) ovanligt stor. Betygs genomsnittet varierar visserligen från år till år, men långsiktigt är den nedåtgående trenden ändå tydlig.

Den generella bilden av årets studenter är att skillnaderna på kunskapsnivåer och prestationer mellan elever i klassen har varit ovanligt stora. En liten grupp elever med hög studiemotivation har dels nått höga betyg, dels sporrat sina klasskamrater att arbeta hårt. Samtidigt har hög frånvaro, där eleverna inte bara missat ordinarie provtillfälle, utan också ytterligare möjligheter till examinationer och kompletteringar då de inte utnyttjat dessa tillfällen, sänkt prestationerna

Den välmotiverade elevgruppen i WH21 klarade sig också bra i kurserna Matematik 4, där alla klarade NP, och i Fysik 2. Undervisande lärare beskriver dem som elever med stor rutin som kommunicerade med varandra och läraren, bildade studiecirkel på fritiden och ofta önskade fler arbetsuppgifter för att utvecklas. Kursen Matematik 5 lästes av ännu färre, men läraren framhåller elevernas utvecklade förmåga till samarbete och dialog. Här kunde undervisningen i hög grad anpassas efter elevernas önskemål och behov.

Eleverna på inriktning verkstad läste till exempel kursen Datorstyrd produktion 4, Teknik och Allmän automation. Den allmänna bilden är att arbetsformer som grupparbete och uppgifter som består av egen tid för planering, genomförande och redogörelse inte fungerade särskilt väl. Som så ofta gjorde några få väldigt mycket och fler väldigt lite. Ett problem som lyftes av verkstadslärarna var att rapportmallarna inte fungerade väl, och dessa skrevs sedan om efter vårterminens slut. Ett annat hinder är att lärarna måste vara i verkstaden och bevaka dem som kör maskiner, samtidigt som de andra eleverna förväntas arbeta på egen hand. Följden blir att väldigt många gör andra saker än att arbeta och därför inte når goda kunskapsresultat. Att finna metoder för att styra elevernas arbetsinsatser bättre är ett viktigt pedagogiskt utvecklingsområde.

Även i andra årskurser har hög frånvaro hos en ovanligt stor grupp av eleverna påverkat studieresultaten negativt på olika sätt. Regelbundet missade genomgångar, på grund av sen ankomst eller frånvaro hela lektionen, gör att eleverna får kunskapsluckor och kommer efter. I de flesta verkstadskurserna innebär det att eleverna inte kan hoppa in och börja arbeta med arbetsuppgifter vid nästa lektionstillfälle, utan först måste få den nödvändiga undervisning som krävs för att till exempel köra en maskin. Om läraren samtidigt ska ha lektion med resten av klassen, är det mycket svårt att ha enskild undervisning för denna elev. Grupparbeten blev också lidande på grund av hög frånvaro.

Ett annat hinder kopplat till frånvaro var den så kallade provskolkningen. Varje gång det var prov, redovisningar, tal och även nationella prov stannade ovanligt många elever hemma, vilket fick följderna som F-varningar, omprov, tyngande rester och i slutändan betyget F på kursen. En motvilja mot att repetera kunskap, läsa på inför prov, lämna in uppgifter och rapporter och att underskatta provens svårighetsgrad ledde ofta till svaga resultat

Vissa kurser har fungerat mycket bättre. Resultaten i engelska var generellt goda och vissa elever efterfrågade extrauppgifter. I Robotteknik visade många upp ett stort teknikintresse och goda datorkunskaper redan från början, med en betygsmässigt bra nivå. I Matematik 1 var enligt matematiklärarna eleverna på inriktning verkstad en av de starkaste grupperna på länge.

Kursen omfattade 130 – 140 timmar, vilket gav möjlighet till reflektion, många frågor och omfattande repetition, samt mer tid till hela gruppen och enskilda individer.

Kunskapsresultat: slutsatser och åtgärder

Under diskussionerna och analyserna kring läsårets kunskapsresultat, enades kollegiet om vissa konkreta och specifika åtgärder inför nästa läsår. Prioriterade utvecklingsområden för läsåret 2024 – 2025, där bland annat minskad närvaro återfinns, presenteras längre fram i kvalitetsredovisningen.

- Fler examinationstillfällen under kursens gång. Det förbättrar också elevens överblick över den egna studiesituationen.
- Övningar med inslag av penna och papper.
- Övningsprov för hand åtminstone en gång före det riktiga slutprovet i DP-kurser.
- Utveckla metoder för att mer effektivt styra elevernas arbetsinsatser när lärarna är upptagna vid maskinerna i verkstaden.
- Ersätta kurslitteraturen som få läser med lektionsvideor. Elever som har missat en lektion eller verkstadsdag kan lättare ta igen viss kunskap på egen hand eller enkelt repetera kunskap.
- Utöka och underlätta mängdträning med hjälp av anpassade uppgifter.
- Kunskapsdiagnoser i matematik redan från start.
- Öka mängden läsning för att träna uthållighet, koncentrations- och läsförmåga.

Faktorer som påverkar kunskapsresultaten på WHG, men som är svåra att göra något åt i det dagliga arbetet, är exempelvis det komprimerade schemat, framför allt i årskurs 1 där eleverna läser minst 1 100 poäng under första året och till exempel får mindre tid till att plugga till prov och ta del av extraundervisning. Orsaken till det täta schemat är möjligheten att läsa utökade kurser, vilka ger eleverna en bredare utbildning med meriterande kurser, men ökar risken att de inte riktigt orkar med att prestera på hög nivå och därmed kan få lägre betyg. De som inte väljer att utöka får däremot ett glesare schema i årskurs två och tre, vilket ibland orsakar lågt engagemang och ökad frånvaro.

En annan faktor som har förändrat förutsättningarna för undervisningen är att förkunskaperna hos de elever som börjar årskurs 1 av lärarna upplevs som försämrade. WHG har också fler elever med låga meritvärden från nian där många kämpar med neuropsykiatriska funktionshinder som dyslexi och koncentrationssvårigheter. Förmågan att läsa, skriva och räkna bedöms också ha försämrats generellt.

Nationella prov och utfall slutbetyg

Antal elever på skolan som fick högre eller lägre kursbetyg än resultat på nationella proven under 2024.

Ämne	Antal elever	Andel elever med lägre slutbetyg i %	Andel elever med högre slutbetyg i %
Engelska 5	17	29,4% (Riket 12,1 %)	0% (Riket 12,8 %)
Svenska 1	14	7,1% (Riket 4,1 %)	28,6% (Riket 33,8 %)
Matematik 1a	11	36,4% (Riket 2,2 %)	18,2% (Riket 21,8%)

Analys av nationella prov och utfall betyg

Jämfört med rikets genomsnitt är det fler elever på WHG som får lägre kursbetyg än resultatet på nationella proven. Detta gäller både Engelska 5, Svenska 1 och Matematik 1a. Det är också färre som får högre kursbetyg än det betyg som nåddes på NP.

En vanlig orsak i engelska och svenska till varför elever får ett lägre betyg på kursen, än det resultat eleven fick på nationella, står att finna i provens utformning. Läs- och hörförståelse är två delar av kursen Engelska 5 där många elever ofta får höga poäng och på så sätt höjer det sammanlagda provbetyget. En stor majoritet presterar dock på en betydligt lägre nivå på skrivuppgiften, men får på grund av bra resultat på de andra delarna ett betyg som inte motsvarar deras verkliga kunskapsnivå i ämnet, där ju skrivförmåga har stor betydelse. Även i kursen Svenska 1 kan eleven nå ett sammanlagt högre resultat än det betygs-kriterium den egentliga skrivförmågan uppfyller. Dessutom är en mycket vanlig orsak till lägre betyg på kursen att elever har rester vid terminens slut och då får ett F i betyg. Detta betyg höjs så fort eleven fullföljt kursen genom att lämna in alla uppgifter, men ofta sker detta efter inrapporteringen av resultaten på nationella proven samt betygen.

Det finns också många förklaringar till varför en elev kan få ett högre kursbetyg än resultat på nationella proven. Betydelsefullt är förstås att läraren under läsåret genom alla uppgifter, prov, tentor och redovisningar skaffat sig en tydlig bild av elevens kunskaps- och prestationsnivå. Inte sällan har elever när nationella proven genomförs redan uppnått godkända betygs-kriterier i de förmågor som provas och det kan vara svårt att sänka betyget till F på grund av ett misslyckat nationellt prov. Ofta blir eleven heller inte underkänd i alla delar av proven, det kan till och med handla om små detaljer som gör att provresultatet hamnar på ett F i stället för

ett E. Kurserna brukar inte heller vara slut efter nationella proven. Den undervisningstid som återstår ägnas ofta åt att ge eleverna flera chanser att visa sina kunskaper där det eventuellt brustit under proven. Tilläggas kan att lärarkåren på WHG arbetar med många olika metoder för att lyfta elever som riskerar att bli underkända på en kurs till att klara minst ett E, till exempel genom en till en-undervisning, så kallade komma i kapp-dagar på loven och undervisning i liten grupp.

Elevernas kursutvärderingar

Under läsåret 2022/2023 genomfördes en omfattande förändring av elevernas kursutvärderingar, vilket gör att jämförelser med tidigare läsårs resultat inte kan göras på ett meningsfullt sätt. Någon statistisk helhetsbild kan heller inte göras.

Förutom att ge information om elevernas uppfattningar, ska lärarna med hjälp av kursutvärderingarna utveckla sin undervisning, både på ett individuellt och kollektivt plan. Numera ansvarar alla lärare själva för att genomföra, sammanställa och utvärdera sina egna kurser och sedan använda underlaget för att diskutera utveckling och förbättringar i samband med målsamtalet med rektor och i grupp som en del av det kollegiala lärandet. Sammantaget ger elevernas svar en mycket positiv bild av undervisningen och lärarna på WHG. De anser att lärarna har goda ämneskunskaper, behandlar eleverna rättvist och lyssnar på deras synpunkter. De tycker också att de får bra stöd och hjälp, samt förstår vad som behövs för att uppnå olika betygs-kriterier. En hel del intressanta synpunkter och förslag på förändringar och förbättringar framkommer i elevernas egna svarskommentarer. Här nedan följer ett urval:

Verkstadskurserna

I flera verkstadskurser önskar eleverna fler uppgifter och examinationer under kursen gång, så att läraren får ett bredare underlag för betygsbedömning. Detta är ett prioriterat utvecklingsområde på WHG där förslag, förutom fler examinationer, som mer frekventa APL-besök och ökad integrering med andra kurser presenterats. Kursen Produktionskunskap består helt av grupparbete, vilket inte gillas av eleverna.

I kurserna Datorstyrd produktion 1 fräs och svarv får tidsplaneringen sämst omdöme av eleverna där många upplever att tiden inte räckt till för att genomföra kursens uppgifter. Kursen undervisas i heldagar, där eventuell frånvaro gör att eleven missar en väsentlig del av undervisningen, vilken sedan måste tas igen på lov, resurstid eller morgnar före skolstart. Att på egen hand planera och effektivt använda en hel dag till skolarbete uppfattas också som mycket svårt av många elever, som därigenom förlorar tillfälle till arbete och i stället hamnar i tidspress.

Matematik och fysik

Matematik 1a-kursen gavs ovanligt mycket utrymme, 140 timmar, vilket uppskattades av eleverna som klarade sig bra och inte kände sig stressade. Många efterfrågade filmer för att

kunna förbereda sig inför lektioner och repetera efteråt, men de filmer som redan gjorts tillgängliga utnyttjas i mycket liten utsträckning, enligt läraren. Workshops och laborationer uppskattades. Kunskaper om koordinatsystem är centrala för att klara flera verkstadskurser, men den integrerade undervisningen matematik-verkstad uppskattades inte, trots att många elever hade problem med just koordinater när de kom ut i verkstaden. ”Det tar bara onödig tid”, var ett av omdömena. I Matematik 2c önskade eleverna ha fått träna mer med digitala verktyg, då de deras kunskaper inte riktigt kändes tillräckliga under nationella proven. I Fysik 1 och 2 uttrycker eleverna ett behov av mer stöd, fler övningsuppgifter och fler lösta exempel att studera, då kurslitteraturens förklaringar inte alltid räcker till. Fördjupade problem på lektionstid var populärt.

Religion, samhällskunskap och svenska

Båda samhällskunskapskurserna och svenskkurserna fick kommentarer som rörde litteratur. Eleverna efterlyste modernare kursböcker i samhällskunskapens båda kurser och att få läsa ännu mer skönlitteratur i svenskan.

Sedan AI:s inträde i skolans värld har de flesta lärare fått omvärdera inlämningsuppgifter som ett lämpligt sätt att bedöma elevers kunskaper på. På WHG har inlämningsuppgifter i stort sett helt ersatts av prov och tentor skrivna på papper eller på digitala provplattformar. Kring detta faktum träder två tydliga åsikter fram i kursutvärderingarna: Den ena är att proven minskar stressen eftersom man slipper rester om man bara genomför och klarar dem. Den andra åsikten är att proven och tentorna ökar stressen då många elever upplever själva provsituationen som svår och pressande och därför inte klarar att göra sitt bästa och verkligen visa sina kunskaper. Undervisningsformer som eleverna uppskattar är föreläsningar, sammanfattande lektioner, extraundervisning och diskussioner i seminarier.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

En betydande del av de tre årens utbildning på WHG:s industritekniska program sker genom APL, arbetsplatsförlagt lärande. Eleverna gör praktik på Sandvik Coromant i Gimo, på ett Teknikcollegeföretag i regionen och på någon av Sandvik Coromants fabriker utomlands från sammanlagt elva till sexton veckor beroende på vald inriktning.

Det senaste året har trepartssamtal införts på ett tydligare och mer strukturerat sätt än tidigare. WHG:s APL-samordnare träffar då elever och handledare från Sandvik i samtal om till exempel vad som varit svårt att lära ut för handledaren, om denne fått hjälp av andra handledare, APL-mappens innehåll, vilka eventuella svårigheter som kan finnas med att sätta omdömen och hur eleven har fungerat på avdelningen. Under samtalen får också eleven chansen att ge sin bild av praktiken.

Det som efterfrågas från eleverna i APL-utvärderingen är vad som varit bra under praktiken, vad som skulle kunna bli bättre, hur skoluppgifterna hunnits med och om de själva upplevt eller sett andra utsättas för kränkande behandling eller nedvärderande kommentarer.

Dessutom efterfrågas tips till handledarna, huruvida eleverna skulle kunna tänka sig att arbeta permanent på praktikplatsen, vilken slags feedback de fått under APL och hur de uppfattar den sociala miljön på arbetsplatsen.

Resultatet från läsåret 2023/2024 bygger på **svar från sammanlagt 28 elever**: 14 i WH23, sex i WH22 och åtta i WH21 (inriktning verkstad). Av dem svarar 17 att de skulle kunna tänka sig att jobba på Sandvik efter examen. Som svar på frågan **”Vad har varit bra med denna praktik?”** uttrycker **25 elever tydligt positiva omdömen** om APL-perioderna. Ett axplock ur kommentarerna:

”Jag tycker att allt var bra, men det som har varit bäst var att alla var så trevliga på avdelningen och att jag fick göra det mesta och lära mig allt.”

”Mycket att göra, lärde sig nya grejer i bra tempo, bra kollegor.”

”Ändringen i schemat var kul. Man var ju trött på morgonskiftet så jag skulle inte vilja ha det i 4 veckor, men det var därför ändringen i schemat var bra. Det är även bara kul att få denna upplevelse.”

”Att kunna lära in en hel ny maskin med nya metoder och tekniker.”

”Mycket nya saker som man inte har gjort förut. Intressant att jobba på ett ställe som på samma sätt är liknande GH, men är på samma gång så olik. Kul att se skillnaderna på de olika platserna.”

Inte en enda elev uttrycker tydligt negativa omdömen om APL-perioderna som svar på frågan **”Vad hade kunnat vara bättre inför och på denna praktik?”**. Några förslag på förbättringar framkommer dock:

”Personligen så tycker jag att dagtid hade gynnat mig mer under denna praktik då jag har svårt att ta in och lära nya grejer så pass tidigt innan jag har vaknat psykiskt.”

”Mer pratiga handledare som är mer inbjudande och fokuserar på APL-uppgiften.”

”Fått en handledare som har gått handledarutbildningen.”

”Att man fick en dag vanlig skola i veckan, så att det inte bara var praktik.”

På frågan **”Har du några tips till handledare på Sandvik?”** svarar de flesta att de inte har några tips, eftersom de är så nöjda, men några framkom:

”Vissa handledare bör låta praktikanterna göra lite mer än att göra allt och låta oss stå bredvid eller att sitta och fila varje dag.”

”Låta eleven göra mera själv och visa vad de kan. Jag fick inte göra så mycket själv och han lärde mig inte allting som gick att lära sig under 4 veckor och han lät mig inte heller visa vad jag kan då han alltid sa åt mig hur jag skulle göra utan att jag fick en syl i vädret att visa att jag faktiskt kan det.”

”Ett tips kan vara att handledarna går igenom allt från grunden och till slutet noggrant den första dagen och dagen därefter visar hur man startar upp ett program och startar upp maskinen. När handledaren känner att han lärt ut allt det viktiga så borde handledaren låta

praktikanten få testa helt själv för att sedan kunna ge feedback på vad man ska tänka på samt förbättra till nästa gång.”

”Gå utbildningen innan de blir handledare.”

Den sociala arbetsmiljön på de olika industriföretagen där eleverna gör APL uttalar sig alla klasser om, då de ger exempel på **”hur det snackas på arbetsplatsen och i fikarummet”**. Anledningen till att frågan ställs över huvud taget är att eleverna tidigare år ibland utsatts för eller sett och hört andra utsättas för nedsättande kommentarer som kan handla om sexuell läggning, etnicitet eller personliga egenskaper.

De absolut flesta av eleverna och goda erfarenheter och deras skildringar är oerhört positiva, någon enstaka sämre upplevelse nämns:

”Det är ett bra språk på avdelningen och i fikarummet, inga dåliga ord.”

”Det snackas på ett bra sätt, vi pratade även om att vår avdelning var en avdelning som hade med bättre språk mot varandra.”

”Trevlig ton, skämtsam och rolig.”

”Alla vart inkluderade i konversationerna, även jag som var praktikant.”

”Det är en del klagande och pajkastning på olika avdelningar.”

Utlands-APL

Under oktober-november åkte WH21 iväg på utlands-APL. Under tre veckor praktiserade de i USA, Japan, Kina, Tyskland och Indien. Svaren i enkäten bygger på 16 elever

Vad tyckte då eleverna hade varit bra under veckorna utomlands?

”Alla snälla personer som man träffade på Sandvik och erfarenheten man fick under resan.”

”Sandvikspersonalen var väldigt snälla och givmilda, fick se ett så annorlunda samhälle och uppleva en ny kultur.”

”Alla har varit jättetrevliga under veckorna och vi har haft problem med språket, men vi har inte känt att det har hindrat vardagen så mycket.”

De mer negativa upplevelserna handlar oftast om att eleverna har haft för lite att göra under arbetsdagen och att de hade velat arbeta mer, samt att handledarna inte förstått deras kompetensnivå:

”Vissa avdelningar var oförberedda på vår ankomst.”

”På arbetsplatsen har vi inte riktigt vetat vad vi ska göra. Mycket dötid att bara sitta och vänta på något att göra.”

”Det var inte mycket praktiskt på praktikplatsen, mycket stå stilla och titta på medan de förklarar vilket är förståeligt. Men lite fler arbetsuppgifter vore bra.”

”Många stirrade på oss på gatorna, en restaurang ville inte släppa in oss, men det var inte särskilt jobbigt”.

”Vi fick mest sitta och rulla tummarna”.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer delvis	Instämmer till liten del	Instämmer inte alls
Tydlig info inför utlands-APL	69 %	31 %	0 %	0 %	0 %
Info om säkerhet och försäkring	56 %	38 %	6 %	0 %	0 %
Info om APL-uppgift	29 %	24 %	35 %	0 %	12 %
Motsvarade förväntningarna	81 %		13 %	6 %	

Prioriterade pedagogiska utvecklingsområden

2023/2024 - utvärdering

AI-fusk

Arbetet med att stävja det utbredda fusk som eskalerade redan under läsåret 2022/2023 fortsatte under 2023/2024. Tre aspekter var centrala i arbetet för att stävja fusk: Hantering och konsekvenser av fusk, examinationsmetoder som minskar risken för fusk och det förebyggande arbetet. Arbetet ledde till olika typer av åtgärder, enskilda samtal och anpassningar. I flera fall där fusk upptäcktes diskuterades orsaker och nya strategier tillsammans med vårdnadshavare, elev, mentor och rektor och även elevhälsan kopplades in. En väsentlig del av inlämningsuppgifterna togs bort och ersattes med bevakade examinationer i olika former. **Slutsatsen efter läsåret 2023/2024 är att fuskandet i stort sett försvunnit med några få undantag. Som en bonus har också mängden restuppgifter märkbart minskat.**

Utveckla respons till eleverna om den egna studiesituationen

Många i kollegiet upplever att eleverna ofta har vaga föreställningar om vad som krävs för olika betygssteg, om de egna prestationerna och om vilka metoder som är mest effektiva för att förbättra den egna inläringen. Att hitta mer effektiva metoder för att förbättra elevernas kunskaper kring detta valdes därför ut som ett viktigt område att utveckla under våren 2024 med fortsatta insatser under nästa läsår.

Förutom de redan etablerade metoderna som utvecklingssamtal, betygssamtal i slutet av terminen, kursvarningar och respons och bedömning på alla inlämningsuppgifter, redovisningar och prov beslutades om ytterligare åtgärder:

- Att, utifrån varje pedagogs möjligheter, öka antalet tillfällen då vi har individuella samtal med eleverna om hur det går för dem och vad de tycker om kurser och undervisning. Dessa samtal genomförs utöver de reguljära utvecklingssamtalen.
- Vi informerar också eleverna om att vi är angelägna om att få höra deras åsikter och att det är viktigt för deras egna möjligheter till goda resultat att de har en tydlig bild av den egna studiesituationen.
- De lärare som orkar och vill använder sig av en kort Forms-enkät (tre frågor) efter ett nytt moment i en kurs.
- Läraren diskuterar tillsammans med klassen alternativa arbetsätt och examinationsformer.
- Utvecklar metoder som sammanfattningar i slutet av lektionen, rekapitulation i början av ny lektion, utvärdering av arbetsmetoder och inläring.
- Ställer efter varje lektion frågor om vad eleverna har lärt sig, hur de har arbetat och varför.

Arbetet med att förbättra responsen till eleverna fortsätter under läsåret 2024/2025 att vara ett prioriterat utvecklingsområde. Utvärdering är svår att göra nu, men hos vissa elever har tecken på en något bättre insikt i den egna studiesituationen noterats.

Undervisning och examinationer i verkstadskurserna

Svårigheten att hitta lämpliga examinationsformer och sedan sätta rättvisande betyg i verkstadskurserna är ett problem som uppmärksammas regelbundet av både elever och undervisande lärare. Ett exempel är att det slår hårt mot en elev som har svårt att skriva en rapport, oavsett om eleven presterar bra i de andra momenten i kursen. Ett annat problem gäller elevernas uppfattning om när och hur deras kunskaper bedöms. Många verkstadskurser har ett stort slutprov, i till exempel programmering, och eleverna tror att provet är det enda tillfälle då de bedöms. Nästa bedömningsproblem är knutet till APL. I vissa verkstadskurser är handledarens omdöme från APL plus skrivuppgifter det enda som ligger till grund för betygen och många kurser avgörs i realiteten av handledarnas omdöme, vilka inte alltid har tillräckliga kunskaper då det gäller att bedöma kursinnehåll och kunskapskriterier. Eleverna utför också väldigt olika arbetsuppgifter under sin APL, men ska sedan bedömas i samma kurs.

Följande åtgärder beslutades om:

- Verkstadskursernas rapportmallar skrevs om till en enklare struktur som bättre passar kunskapskriterier och arbetsuppgifter under APL.
- Lärarna strävar efter att införa fler delprov, uppgifter (särskilt i ritningslära och tillverkningsunderlag) och andra former av examinationer under kursens gång.
- Vissa rapporter kanske kan skrivas under mer tentaliknande former (så att eleverna inte kommer efter och får rester).
- Undervisande lärare väljer ut specifika tillfällen för APL-besök, helst när eleven gör något som är intressant att bedöma i kursen.
- Se över om man kan öka kursernas undervisningstid och minska lite på praktiken.
- Eventuella omdömessamtal med handledaren för att få veta mer om vad som bedömts och på vilket sätt.

Även detta arbete pågår över nästa år och är inte enkelt att bedöma effekterna av. Dock har både elever och lärare uppgivit att mallarna upplevs som tydligare och enklare att förstå och arbeta med än tidigare.

Studiero i klassrummet

På grund av vissa problem med studiero, särskilt i verkstaden, beslutade kollegiet införa lite tydligare gemensamma riktlinjer, som att:

- Följa upp situationer i klassrummet direkt efter lektion med berörda elever.
- Styra placeringen av eleverna lite hårdare.
- Striktare regler för mobilanvändning.
- Förmedla händelser och samtal till resten av kollegiet så snabbt som möjligt.
- Involvera eleverna mer i arbetet med att skapa en bra arbetsmiljö.
- Erbjud eleverna öronproppar och hörselkåpor.
- Kräva total tystnad under vissa arbetsmoment, men med något fler korta raster.
- Planera in mer variation av arbetsmoment under en lektion.

Från lärarnas håll upplevs att ännu tydligare gemensamma riktlinjer och verktyg ger stöd och trygghet i arbetet med studiero. Många elever ger uttryck för en uppskattning av arbetsro och tydliga regler, men även ibland ett visst missnöje med stränga regler. Mobilförbud i klassrummet respekteras överlag av alla. Kursutvärderingarna väntas ge fler svar.

Prioriterade pedagogiska utvecklingsområden 2024/2025

Utveckla respons till eleverna om den egna studiesituationen

Se beskrivning ovan.

Ökad närvaro/minskad frånvaro

Under HT 2023 såg vi en ökad frånvaro ju längre terminen fortskred, en tendens som bara blev starkare under vårterminen. Eleverna med hög frånvaro utgjorde en ovanligt stor del av totalen, vilket medförde en rad olägenheter. Först och främst påverkades studieresultaten negativt. Kunskapsluckor på grund av missade genomgångar och för lite övning på olika arbetsuppgifter medförde att eleverna misslyckades på prov, fick rester, kursvarnades, fick F i betyg och tvingas läsa om kurser läsåret 2024/2025.

I verkstadskurserna innebar sena ankomster och missade lektioner och skoldagar att eleverna snabbt kom efter och inte kunde tillgodogöra sig särskilt mycket av kursen när de väl var på plats. För att kunna ta igen det som missats, behöver eleverna i dessa kurser en till en-undervisning med läraren som samtidigt har resten av klassen. Eleverna erbjöds som vanligt extra stöd på lov och morgnar, men flertalet utnyttjade inte detta. I kursen Datorstyrd

produktion 1 hade några elever mer än 50 % frånvaro. Tilläggas kan att alla grupparbeten i alla kurser där man försökte med den arbetsformen misslyckades mer eller mindre.

Beslutade åtgärder att genomföra under läsåret 2024/2025:

- Intensifiera kontakten med elev och vårdnadshavare, till exempel informera vad en missad lektion eller ett missat prov innebär.
- Utredda orsaker till frånvaro snabbare och vid behov kontakta elevhälsan.
- Stötta vårdnadshavare att få eleven till skolan.
- Tidigt skicka signaler med hjälp av kursvarningar och omdömen.
- Lärarna registrerar all frånvaro, även den på några minuter.
- Påminna om att eleven erbjuds och förväntas tacka ja till extraundervisning på lov dagar och ibland på morgnarna.
- Arbeta med trivsel och goda relationer, eleverna ska vilja komma till skolan även på ”dåliga” dagar.

Öka uthållighet och koncentrationsförmåga hos eleverna

Gemensamt för kollegiet på WHG är en upplevelse av att eleverna har fått svårare än tidigare att hålla fokus och koncentrera sig under längre stunder. Uthålligheten har också försämrats. Detta gör det svårare att inhämta kunskap, utvecklas och prestera i skolämnen. Eleverna lär sig helt enkelt mindre och når inte lika höga resultat. Uppfattningen är också att skillnaden i förkunskaper ökar. För lärarna innebär det mer repetition, att färdigheter och kunskaper som eleverna tidigare hade med sig från grundskolan nu måste tränas på och undervisas och att det tar längre tid att avancera i kurserna. De faktorer som påverkar uthållighet och koncentrationsförmåga är många och svårkontrollerade. Lärarna enades om några olika metoder för att försöka förbättra situationen för eleverna:

- Uppmuntra arbetsinsats, inte bara resultat.
- Uppmärksamma framsteg oavsett nivå, framför allt vad gäller arbetsinsats och uthållighet.
- Handled elever framåt utan att ge svaret. Låt dem kämpa ett tag och stötta när det behövs.
- Ställ krav, tydliggör en lägsta nivå som du förväntar dig att alla strävar mot.
- Mobilfria lektioner.
- Erbjud öronproppar och hörselkåpor.
- Placera eleverna i klassrummet så att de inte stör varandra.
- Inför vid behov rörelsepauser.
- Utveckla undervisningen med mer varierade moment.
- Uppmärksamma elever och vårdnadshavare vid framsteg och positiva händelser.

Gy25 och DNP (digitala nationella prov)

Personalen deltar regelbundet i utbildningar vid Skolverket, diskussioner utifrån teman, externa utbildare, annan fortbildning etc.

Arbetsmiljö och säkerhet

För att kunna vara med och ta ansvar för det systematiska arbetsmiljöarbetet introduceras eleverna i ett tidigt skede av utbildningen till risker och regelverk. Elevskyddsombuden är också med på skyddsronder och möten med skyddskommittén. Skyddskommittén består av cirka sju ledamöter inklusive elevskyddsombud från varje klass som sammanträder fyra gånger per år. Två arbetsmiljöronder hålls per termin och förbättringsåtgärder ska utföras i enlighet med vad som framkommer vid arbetsmiljöronden.

ÅR	TILLBUD	OLYCKSFALL	RISK-OBSERVATIONER	FÄRD-OLYCKSFALL
2014	10	1	0	0
2015	8	2	6	2
2016	6	5	3	1
2017/2018	1	5	13	1
2018/2019	1	2	1	0
2019/2020	1	8	1	0
2020/2021	5	2	6	4
2021/2022	6	5	4	2
2022/2023	0	4	0	0
2023/2024	0	2	0	1

De flesta tillbud och olyckor inträffar på verkstaden och under idrottslektionerna, medan färdolyckorna brukar inträffa på grund av halka. Under läsåret 2023/2024 har två olycksfall rapporterats: en incident då en person på verkstaden råkade skära sig, en annan fick en elektrisk stöt vid en kontakt i ett klassrum. Färdolycksfallet var en halkolycka.

Ett annat viktigt område är den psykosociala miljön och säkerheten. Wilhelm Haglunds gymnasium ska motverka varje form av kränkande särbehandling och genom sina grundläggande värderingar, sin organisation och sina arbetssätt säkerställa varje individs möjlighet att påverka sin situation, samt stimulera ett öppet och fritt utbyte av tankar, åsikter och erfarenheter i lärandeprocessen. Eleverna på WHG ska trivas och vilja rekommendera vår skola till elever på grundskolan. Vidare ska vårdnadshavare uppleva skolan som så bra, att de vill rekommendera den till andra föräldrar.

Gymnasiearbete

Gymnasiearbetet är en obligatorisk kurs på 100 poäng som alla Sveriges gymnasieelever läser, där syftet är att visa att eleven är redo för yrkes- eller studielivet. För eleverna på Wilhelm Haglunds gymnasium innebär gymnasiearbetet ett så kallat ”skarpt” projekt på Sandvik Coromant AB eller på något av de andra Teknikcollege-företagen i regionen. Beroende på vilken inriktning på utbildningen som eleven valt, kan gymnasiearbetet göras helt och hållet på ett av företagen, eller dels på skolan, dels på Sandvik.

De elever som läser inriktning verkstad gör en fyra veckor lång APL på ett teknikföretag i regionen och i samband med praktiken skriver de en rapport. WHG-elever som valt inriktning naturvetenskap bildar grupper på 2 - 4 elever som får i uppdrag att hjälpa till med förbättringar eller att hitta lösningar på problem som Sandvik Coromant i Gimo uppfattar som förbättringsområden. Det kan handla om att förbättra produktionen, säkerställa förebyggande underhåll eller göra en tidsbedömning av olika operationer. Som stöd har eleverna både en handledare/projektledare på företaget och en handledare på skolan. Gymnasiearbetet redovisas genom muntliga presentationer och skriftliga rapporter, både på Sandvik Coromant och i skolan.

Exempel på uppdrag för Sandvik Coromant har varit att testa mätosäkerheten på så kallade QD-blad, en av de produkter som tillverkas av Sandvik Coromant i Gimo. Där använde eleverna två olika metoder för att mäta QD-bladen och jämförde sedan resultaten. Det visade sig att mätning med mätmaskin gav ett mycket bättre resultat än den manuella mätningen. Ett annat uppdrag innebar att kartlägga captoflödet på GV-fabriken, det vill säga att undersöka hela vägen från det att råmaterialet kommer med lastbil in till fabriken, till att produkten är klar. Eleverna uppmärksammade till exempel så kallade ”flaskhalsar” och gav förslag på hur flödet kunde förbättras.

Hållbar utveckling

På Wilhelm Haglunds gymnasium vill vi att eleverna ska skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna och hitta sätt att leva och arbeta för att skapa hållbar utveckling. Därför är hållbar utveckling och FN:s globala mål en viktig del av undervisningen.

Varje år genomför eleverna i årskurs 1 ett projektarbete på temat hållbar utveckling och de 17 globala målen som går ut på att ta fram förslag på hur skolan ska kunna drivas på ett mer hållbart sätt. Hösten 2023 valde WH23 att fokusera på att de globala målen ”God utbildning”, ”God hälsa och välbefinnande” och ”Hållbar energi för alla”.

Exempel på förslag som arbetades fram var elstolpar till bilar på skolans parkering, bredare arbetsbord i klassrummen, ljuddämpande soffor med höga ryggstöd och sidor, så kallade ”silence-soffor” och en multiarena på baksidan av skolan.

Många intressanta idéer har väckts genom åren av ettorna på WHG, som möjlighet att kompostera på skolan, ljussensorer på toaletter och i omklädningsrum, utomhusgym, sensorer för vattenkranar och digitalisering av allt utbildningsmaterial.



Wilhelm Haglunds gymnasium har fått utmärkelsen Skola för Hållbar utveckling för framgångsrikt arbete med lärande för hållbar utveckling. Utmärkelsen ges till skolor som jobbar med att integrera sociala, ekonomiska och miljöfrågor i undervisningen, gör barn och ungdomar delaktiga i lärprocessen och förbereder dem för framtiden. Några av målen är att öka elevernas inflytande och utveckla deras självledarskap, jobba ämnesöverskridande inom hållbar utveckling och arbeta forskningsanknutet med pedagogisk utveckling.

Ung Företagsamhet (UF)

Under läsåret 2023/2024 genomfördes UF för sista gången på WHG. WH21 tillverkade produkter som de skapat och formgivit under årskurs 2 i kursen Produktutveckling 1, vilket gav en möjlighet att delta i hela processen, från idé till färdig produkt. I mars 2024 deltog eleverna på UF-mässan där de bland annat ställde ut smyckestråd och skärbrädor.

Skolan kommer i fortsättningen att, inom ramen för samma kurser, satsa på undervisning där fokus i stället ligger på den moderna industrin och med mer utrymme för avancerade industridekniska projekt.

Sammanfattning

Kunskapsresultat: Den genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på Wilhelm Haglunds gymnasium låg år 2023 på 14,4 poäng. Kunskapsresultatet för inriktning verkstad var det lägsta någonsin. För inriktning naturvetenskap innebär kunskapsresultatet en förbättring jämfört med året före, men är ändå det näst lägsta på många år. Högsta betyg våren 2024 bland avgångsstudenterna i WH21 hade en elev som läste inriktning naturvetenskap, 19,48.

APL: Resultatet från läsåret 2023/2024 bygger på svar från sammanlagt 28 elever. Av dem svarar 17 att de skulle kunna tänka sig att jobba på Sandvik efter examen. Som svar på frågan ”Vad har varit bra med denna praktik?” uttrycker 25 elever tydligt positiva omdömen om APL-perioderna. Inte en enda elev uttrycker tydligt negativa omdömen om APL-perioderna som svar på frågan ”Vad hade kunnat vara bättre inför och på denna praktik?”

Prioriterade pedagogiska utvecklingsområden: Den ökande frånvaron och de negativa effekter den medförde gjorde minskad frånvaro till ett prioriterat utvecklingsområde under läsåret 2024/2025. Studieresultaten har påverkats negativt med konsekvenser som rester, kursvarningar, F-betyg och omläsning av kurser. Lärarnas arbetssituation har försämrats, vissa arbetsformer som grupparbeten är svåra att genomföra och elevernas mående påverkas negativt. Även trivseln i klassrummet blir sämre. En rad insatser har redan aktiverats och fler följer under läsåret.